

Školní vzdělávací program školního klubu

Školní vzdělávací program ŠK je vytvořen jako nedílná součást ŠVP „Svobodná škola“ pro ZŠ Strmilov, okres Jindřichův Hradec, Tyršova 366, 378 53 Strmilov, platného od 31. 5. 2017

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika zařízení
 - 2.1 Charakteristika školy
 - 2.2 Charakteristika školního klubu
3. Cíle vzdělávání
 - 3.1 Klíčové kompetence
 - 3.2 Cíle Školního klubu při ZŠ Strmilov
 - 3.3 Specifické cíle školního klubu s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
4. Délka a časový plán vzdělávání
5. Formy vzdělávání
6. Obsah vzdělávání
 - 6.1 Činnosti žáků ve školním klubu
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
8. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání
9. Materiální podmínky
10. Personální podmínky
11. Ekonomické podmínky
12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví
13. Dokumenty školního klubu

1. Identifikační údaje

Název právnické osoby:	Základní škola Strmilov, okres Jindřichův Hradec
název školského zařízení:	Školní klub
adresa:	Tyršova 366, 378 53 Strmilov
IČO:	70984514
RedIZO:	600060586
IZO:	181087855
jméno ředitele:	Mgr. Ludmila Plachá
kontakty:	tel. 384392430 reditel@zsstrmilov.cz www.zsstrmilov.cz
Zřizovatel školy:	Město Strmilov Náměstí 60, 378 53 Strmilov
Označení verze:	ŠVP ŠK 78 /2017
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2017
Školská rada projednala dne:	31. 5. 2017

2. Charakteristika zařízení

2.1 Charakteristika školy

Charakteristika školy Základní škola Strmilov je umístěna v klidné části města. Doprava žáků do školy je zprostředkovávána pomocí autobusové dopravy, která zajišťuje svoz dětí z okolních vesnic. V okolí školy se nachází nově vybudovaný sportovní areál, který žákům slouží nejen v době vyučování, ale i jako prostor pro trávení volného času a k realizaci volnočasových sportovních aktivit. Součástí školy jsou školní družina, školní klub a jídelna. Po skončení vyučování mohou děti navštěvovat zájmový kroužek, družinu či klub nebo možnosti zájmového vzdělávání kombinovat.

2.2 Charakteristika školního klubu

Školní klub je součástí ZŠ Strmilov a ve dnech školního vyučování tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Není však pokračováním školního vyučování a má svá specifika. Vzdělávací program školního klubu (dále jen ŠK) při ZŠ Strmilov je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Cílem ŠK je rozvoj kreativního myšlení a tvůrčích činností s hlavním úkolem vyhledávat a podporovat rozvoj talentu a v neposlední řadě také zabezpečit zájmové činnosti, odpočinek a relaxaci žáků pod kvalifikovaným dohledem. Prostory klubovny jsou určeny především pro žáky druhého stupně, kteří dojíždějí z okolních vesnic a čekají na příjezd autobusu. Dále také ŠK navštěvují žáci po skončení nebo před začátkem zájmového kroužku. Provoz školního klubu je od 12.15 do 14.30. ŠK se naplňuje do počtu 20 žáků.

3. Cíle vzdělávání

Cíle zájmového vzdělávání jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání, které vymezuje § 2 školského zákona č. 561/2004 Sb. a zároveň je brán zřetel na věkové a individuální zvláštnosti účastníků a na personální, materiální, ekonomické a další podmínky vzdělávání a výchovy.

3.1 Klíčové kompetence

Zájmové vzdělávání jakožto mezičlánek mezi institucionální výchovou a rodinnou výchovou, pomáhá rozvíjet a posilovat klíčové kompetence žáků, mezi které patří:

- **kompetence k učení**

učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

- **kompetence k řešení problémů**

všimá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

- **kompetence komunikativní**

ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, kultivovaně komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

- **kompetence sociální a personální**

samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídít, respektuje jiné, je tolerantní.

- **kompetence občanské, činnostní a pracovní**

učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na své zdraví i zdraví druhých.

- **kompetence k naplnění volného času**

umí účelně trávit volný čas a orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si

vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných a individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování), umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

3.2 Cíle Školního klubu při ZŠ Strmilov

Cíle, které jsou stanoveny pro výchovu a vzdělávání ve školním klubu jsou následující:

- Umožnit žákům, kteří navštěvují školní klub, osvojit si strategie učení a následně je motivovat pro celoživotní učení.
- Podněcovat žáky k samostatnému tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Vést žáky, aby byli schopni všestranně a účinně komunikovat.
- U žáků je podporována schopnost spolupráce a respektování nejen vlastní práce, ale i práce a úspěchu druhých.
- Přípravovat žáky, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, které uplatňují svá práva a plní své povinnosti.
- Motivovat žáky k projevování pozitivních citových reakcí v chování, jednání a v prožívání životních situací.
- Napomáhat rozvíjet vztahy ke svému sociálnímu prostředí a formovat vztah k přírodě.
- Vést žáky k zodpovědnosti ke svému fyzickému, duševnímu a sociálnímu zdraví.
- Podporovat u žáků schopnost tolerance a ohleduplnosti k ostatním lidem, k jejich kulturám a duchovním hodnotám a učit je žít v souladu s lidmi.
- Pomáhat žákům objevovat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a dále je společně uplatňovat s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

3.3 Specifické cíle školního klubu s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní škola Strmilov pozitivně přistupuje k problematice integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Svůj vzdělávací program proto individuálně upravuje podle potřeb žáků se specifickými poruchami učení nebo chování. Škola je také otevřena pro žáky se zdravotním postižením či sociálním nebo zdravotním znevýhodněním, stejně tak jako pro žáky talentované a nadané. Tito žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů. Je nutná úzká spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení.

Cíle, které jsou stanoveny pro výchovu a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním klubu jsou následující:

- Podporovat a posilovat schopnost koncentrace žáků.
- Usměrnovat projevy hyperaktivity a impulsivního jednání, které ve většině případů doprovází poruchy učení.
- Zajistit těmto žákům individuální přístup a respektovat jejich pracovní tempo.
- Motivovat ke školní práci (např. možnost zopakovat si probírané učivo, vyplňování domácích úkolů).
- U nadaných žáků podporovat pozitivní motivaci ke školní práci a podle zájmu rozšiřovat a prohlubovat probírané učivo a podporovat tím rozvoj nadání dítěte.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Organizační struktury školního klubu jsou značně proměnlivé a zájmově podřízené.

Z tohoto důvodu je časový harmonogram rozpracován na jeden školní rok, tj. od září do června. Roční cyklus navržených témat je průběžně doplňován a kreativně reaguje na různorodé zájmové objekty a měnící se podmínky prostředí.

5. Formy vzdělávání

Formy vzdělávání ve školním klubu nejsou ostře ohraničeny. Při výběru konkrétní formy vzdělávání hraje velkou roli zájem žáků. Činnosti školního klubu jsou proto založeny na dobrovolných hrách, které přinášejí dětem nové informace, znalosti, dovednosti a zážitky. Z důvodu vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí se také využívá forma individuální práce. Otevřená nabídka spontánních činností je základem neformální „kamarádké“ komunikace. Příležitostně může školní klub svoje činnosti představit v podobě besídek, soutěží a vystoupení.

6. Obsah vzdělávání

Obsahem zájmového vzdělávání ve ŠK je naplnění volného času dětí zájmovou činností, která je zaměřena na různé vzdělávací oblasti a průřezová témata rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání.

6.1 Činnosti žáků ve školním klubu:

- činnosti napomáhající k relaxaci a odpočinku (pexeso, karty, puzzle, četba knih a časopisů, řešení kvízů, rébusů, křížovek, hádanek, tematické vypravování, vlastní příběhy a zážitky...)
- pohybové a rekreační činnosti i mimo prostor klubovny (soutěže ve stolním tenise, kulečnick, fotbal, běžecké závody...)
- činnosti umožňující rozvoj počítačové gramotnosti (výukové hry na počítačích, vyhledávání témat seminárních prací, rozvoj tvůrčích schopností, postřehování, zrychlování orientace ve virtuálním prostředí a podpora soustředění se)
- činnosti zdokonalující sebeobsluhu (upevňování hygienických návyků a dodržování hygienických pravidel kulturního prostředí, vedení ke kulturním projevům a návykům, minimalizace vulgarismů...)
- činnosti příležitostné (kresba, vystřihování, výroba předmětů, výzdoba školního klubu...)

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní klub klade důraz na rovný přístup ke vzdělání žáků bez jakékoli diskriminace, přičemž zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami zde mají jistotu důstojného přístupu, respektu a solidarity nejen ze strany pedagogů, ale i žáků, kteří jsou k dodržování těchto hodnot vedeni. Ve školním klubu se tak mohou společně vzdělávat všichni žáci a rozvíjet si všeobecný rozhled s důrazem na poznávací, sociální, morální, mravní a duchovní hodnoty.

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Z důvodu zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění žáků je třeba uplatňovat při jejich výchově vzdělávání kombinaci speciálně pedagogických postupů. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků. Vzdělávání těchto žáků vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků, podnětné školní prostředí, respektování individuality žáka, využívání podpůrných opatření, zohlednění druhu, stupně a míry postižení. Důležitá je spolupráce s rodiči či zákonnými zástupci žáka, školskými

poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky. Žákům se zdravotním postižením je v souladu s právními předpisy umožněno působení asistenta pedagoga.

- **Žáci se sociálním znevýhodněním**

Tito žáci pocházejí ze sociálně, kulturně nebo jazykově odlišného prostředí, v němž vyrůstají žáci majoritní populace. Žáci se obtížněji integrují díky svým jazykovým odlišnostem, různým hodnotovým žebříčkům či celkovému stylu života. Pozornost je věnována osvojení českého jazyka, seznámení s českým prostředím. Na druhé straně má být žákům umožněno vzdělávání v jazyce příslušné národní menšiny. Vychovatel se orientuje v rodinném prostředí žáků a volí vhodné přístupy, které ve třídě vytváří příznivé společenské klima. Využívá individuální či skupinové péče, pomoci asistenta pedagoga, volí odpovídající metody a formy práce, komunikuje a spolupracuje s odborníky.

- **Žáci se speciálními poruchami učení**

V rámci naší školy integrujeme žáky v běžné třídě a realizujeme podpůrná opatření v rámci individuálního vzdělávacího plánu. Nejčastěji se v naší škole objevuje dyslexie, dysgrafie a dysortografie v různých stupních. V těchto případech využíváme individuální přístup. Dále naši školu navštěvují žáci, u kterých byl diagnostikován syndrom ADHD s poruchami školního chování. Ve všech činnostech těmto dětem poskytujeme stálý zájem a maximální podporu.

- **Žáci mimořádně nadaní**

Usilujeme o maximální využití potenciálu žáků a snažíme se je podporovat v jejich osobnostně-sociálním rozvoji. Při identifikaci žáků mimořádně nadaných a následné péči spolupracujeme s odborníky PPP a s rodiči. K rozvíjení talentu přispívá rovněž zájmová mimoškolní činnost a povinně volitelné předměty.

8. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

Činnosti ŠK jsou přednostně určeny žákům 2. stupně, ale účastníkem může být i žák 1. stupně základní školy, nikoliv však účastník školní družiny.

Žáci jsou zařazeni na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky. Přihláška je platným dokumentem školního klubu, v níž obsažená data jsou zapsána ve školní matrice, vedené podle školského zákona. Pobyt žáka, stejně tak jako v jiných zájmových útvarech, je zaznamenávám v třídní knize.

Ukončit docházku do ŠK může žák na základě písemného sdělení zákonného zástupce. K těmto účelům slouží odhláška ze ŠK.

Jestliže žák vážným způsobem poruší řád ŠK či ohrozí zdraví své nebo ostatních dětí, může ředitelka školy po předchozím projednání s rodiči rozhodnout o jeho vyloučení.

9. Materiální podmínky

Výuka ve ŠK probíhá v předem určených prostorech školy, které splňují požadavky na prostředí stanovené vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělání dětí a mladistvých. Prostory klubovny splňují estetická kritéria. Výzdoba je obměňována dle aktuálních zájmových témat přihlášených žáků. Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s vybavením. Pro činnosti ve školním klubu jsou využívány také prostory relaxační místnosti, tělocvičny a venkovní areál, který je také součástí školy.

10. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve ŠK zajišťují kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, jejichž odborné zaměření je průběžně prohlubováno v akreditovaných kurzech a samostudiem.

Tito pracovníci umí vytvořit příznivé sociální klima, efektivně jednat se svěřenými žáky a využívají k práci s žáky své kreativní a tvůrčí schopnosti.

Předpokladem vychovatele školního klubu je schopnost zorganizovat zájmové vzdělávání ve školním klubu. Vychovatel si dokáže získat žáky ke spolupráci, má povědomí o právních důsledcích a zná bezpečnostní předpisy pro práci ve volnočasových aktivitách. Vzdělávání ve školním klubu využívá širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku účastníků.

11. Ekonomické podmínky

Školní klub je financován ze zdrojů:

- z dotací ze státního rozpočtu (financování z normativu MŠMT na žáka)
- ze školného
- z prostředků zřizovatele
- ze sponzorských darů

Hospodaření se řídí obecně platnými právními normami, pravidly stanovenými zřizovatelem, právními předpisy pro zájmové vzdělávání (úplata účastníků) a dalšími pravidly formulovanými v souboru vnitřních předpisů. Výše úplaty je stanovena na 50Kč měsíčně.

Podle § 11 vyhlášky o zájmovém vzdělávání č. 74/2005 Sb. může ředitel úplatu za vzdělávání snížit, resp. prominout.

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školním klubu platí stejná ustanovení o BOZ jako v době vyučování. Pokud pedagogický pracovník využívá pro svoji činnost odborné učebny (tělocvična, dílna, počítačová učebna...), řídí se příslušnými Řády platnými pro tyto pracovny. Žáci přihlášení do ŠK jsou na začátku školního roku poučeni o BOZ a záznam o poučení je uveden v třídních knihách.

Školní klub svojí činností zjišťuje a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti při různých formách vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci jsou školeni k předcházení rizikových situací, a tudíž jsou schopni vyhodnotit rizikovost zájmových činností. Žákům je tak zajišťována nejen bezpečnost fyzická, ale také sociální a emocionální.

Bezpečnost školního klubu zajišťuje:

- neustálý dozor pedagogického pracovníka
- zdravé prostředí
- bezpečné pomůcky
- ochrana žáků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci
- věková přiměřenost činností
- ochrana před násilím a dalšími patologickými jevy
- plánování činnosti
- podíl žáků na zájmových činnostech

13. Dokumenty školního klubu

- školní matrika
- řád školního klubu
- doklady o přijetí (přihláška)
- doklad o ukončení docházky žáka (odhláška)
- poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví

- záznamy o úrazech dle vyhlášky č. 64/2005 Sb. (kniha úrazů)
- třídní kniha (přehled výchovně vzdělávací práce, docházka)